

Omzendbrief betreffende de vooroogstcontrole

Kenmerk	PCCB/S1/JFS/925956	Datum	15/01/2015
Huidige versie	1.0	Van toepassing vanaf	15/01/2015
Trefwoorden	Bestrijdingsmiddelenresiduen, nitraten, controle, vooroogstcontrole, glasteelt/teelt onder bescherming		

Opgesteld door	Goedgekeurd door
Schmit Jean-François, attaché	Naassens Pierre, directeur-generaal a.i.

1. Doel

Deze omzendbrief heeft als doel een stand van zaken op te maken in verband met de vooroogstcontrole.

2. Toepassingsgebied

De teelt van bepaalde groentesoorten onder bescherming.

3. Referenties

3.1. Wetgeving

Verordening (EG) nr. 396/2005 van 23 februari 2005 tot vaststelling van maximumgehalten aan bestrijdingsmiddelenresiduen in of op levensmiddelen en diervoeders van plantaardige en dierlijke oorsprong en houdende wijziging van Richtlijn 91/414/EEG van de Raad

Verordening (EG) nr. 1881/2006 van 19 december 2006 tot vaststelling van de maximumgehalten aan bepaalde verontreinigingen in levensmiddelen

Koninklijk besluit van 13 juli 2014 betreffende levensmiddelenhygiëne

Ministerieel besluit van 22 december 2005 tot vaststelling van de uitvoeringsbepalingen met betrekking tot de aanvullende maatregelen die getroffen worden in het kader van de controle op de aanwezigheid van nitraten en van residuen van gewasbeschermingsmiddelen in en op sommige groente- en fruitsoorten

3.2. Andere

Bijlage 3 bij de Erkenning "Controle instantie voor de uitvoering van de vooroogstcontrole" :
Instructies voor de uitvoering van vooroogstcontroles

4. Definities en afkortingen

KB = koninklijk besluit ;

MB = ministerieel besluit ;

Vooroogstcontrole = door de controleautoriteit, vóór de oogst uitgevoerde residucontrole van sommige groente- en fruitsoorten. Deze controle omvat de bemonstering van de partij, de ontleding van het monster in een laboratorium erkend voor de analyse van residuen, met het oog op het opsporen van de aanwezigheid van bepaalde residuen, evenals ingeval van overschrijding van één of meer toegelaten maximumgehalten, de verdere opvolging van de betrokken partij

MRL = maximumgehalten aan bestrijdingsmiddelenresiduen ;

Partij = de hoeveelheid planten of plantaardige producten in zijn oorspronkelijke samenstelling, behorend tot één perceel of kas of een deel ervan, geplant of gezaaid op nagenoeg hetzelfde tijdstip, op dezelfde wijze behandeld met meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen en waarvan de oogst nog niet is aangevat ;

Kleine hoeveelheden primaire plantaardige producten = hoeveelheden geproduceerd door de producent die ten hoogste een oppervlakte van 50 are aardappelen en hoogstamfruit of een oppervlakte van 25 are laagstamfruit of een oppervlakte van 10 are per soort voor andere plantaardige soorten met een maximum van 50 are in totaal, verbouwt ;

PCE = Provinciale Controle Eenheid.

5. Vooroogstcontrole

De vooroogstcontrole bestaat uit de analyse vóór de oogst van sommige onder bescherming geteelde gewassen met als doel na te gaan of zij voldoen aan de in de wetgeving vastgelegde maximumgehalten aan bestrijdingsmiddelenresiduen (MRL) en normen voor nitraten. Partijen die niet voldoen bij de vooroogstcontrole mogen niet in de handel worden gebracht.

De vooroogstcontrole is verplicht en valt onder de verantwoordelijkheid van elke teler.

1° Welke teelten zijn onderworpen aan de vooroogstcontrole ?

De volgende onder bescherming geteelde groentesoorten moeten aan de vooroogstcontrole worden onderworpen :

- Sla, ijsbergsla, alternatieve slasoorten (Romeinse sla, eikenblad, Lollo rossa, Lollo bionda en combinaties van deze), andijvie, krulandijvie, Radicchio
- Veldsla
- Selder

Het identificatienummer van de kassen moet op onuitwisbare wijze op één van de toegangsdeuren ervan worden aangebracht. Een liggingplan van de betrokken percelen en/of kassen moet in het register van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen opgenomen zijn.

De term « teelt onder bescherming » omvat alle teelten onder glas, plastic of enig ander materiaal.

De vooroogstcontrole is van toepassing ongeacht welke productiemethode wordt gevolgd (conventionele of biologische teelt).

De vooroogstcontrole is niet van toepassing op de rechtstreekse levering van kleine hoeveelheden primaire plantaardige producten door de producent aan de eindverbruiker of aan de plaatselijke detailhandel die rechtstreeks aan de eindverbruiker levert.

2° Wat is de frequentie van de vooroogstcontrole ?

Elke partij van de in 1° vermelde teelten moet de vooroogstcontrole ondergaan. Er is evenwel voorzien in een aanpassing van de bemonsteringsfrequentie voor telers die continueelt toepassen en voor kleine teelten (partijen < 1000 m²). Die bijzondere frequenties zijn weergegeven in bijlage 1.

3° Welke analyses moeten in het kader van de vooroogstcontrole worden uitgevoerd ?

De genomen monsters moeten worden onderzocht op de aanwezigheid van residuen van bestrijdingsmiddelen en nitraten wanneer een norm in verordening (EG) nr. 1886/2009 vastgelegd is. Teelten gekweekt volgens de biologische principes vormen een lager risico van aanwezigheid van residuen van bestrijdingsmiddelen en moeten daarom niet geanalyseerd worden voor deze residuen.

De analyses worden door het laboratorium FYTOLAB uitgevoerd zoals aangegeven in onderstaande tabel :

Teelt	Productie methode	Toegepaste analysemethoden en nomenclatuur volgens Fytolab
Sla, ijsbergsla, alternatieve slasoorten (Romeinse sla, Lollo rossa, Lollo bionda en eikenblad, en combinaties van deze)	Conventionele	Dithiocarbamaten [CS] GC-MSMS [GMS] LC-MSMS [LMS5] Nitraten [NIT]
	Biologische	Nitraten [NIT]
Andijvie, krulandijvie, radicchio, veldsla en selder	Conventionele	Dithiocarbamaten [CS] GC-MSMS [GMS] LC-MSMS [LMS5]

De onderzochte residuen en de voor elke methode geldende bepaalbaarheidsgrenzen zijn terug te vinden op de website van het laboratorium FYTOLAB (http://www.fytolab.com/nl/analyse_overzicht)

4° Wie voert de vooroogstcontroles uit ?

De vooroogstcontrole valt onder de bevoegdheid van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV). De praktische uitvoering van de controle (bemonstering) wordt uitgevoerd door het FAVV of, bij opdracht, door een controleorganisme of een telersvereniging erkend door het FAVV in toepassing van het KB van 13 juli 2014 . Er zijn thans vier telersverenigingen erkend om vooroogstcontroles uit te voeren (REO Veiling, Limburgse Tuinbouwveiling, BelOrta en Veiling Hoogstraten).

Telers die een beroep doen op het FAVV moeten schriftelijk de Provinciale Controle-Eenheid (PCE) waarvan zij afhangen ten minste 10 dagen voor de geplande oogstdatum in kennis stellen. Telers die een beroep doen op een erkende telersvereniging moeten die vereniging in kennis stellen op de wijze die in de voorschriften van de vereniging is vastgelegd.

De kosten van de vooroogstcontrole zijn ten laste van de teler.

5° Hoe worden de vooroogstcontroles uitgevoerd ?

De aangemelde partijen worden door het FAVV of de erkende telersvereniging bemonsterd binnen drie werkdagen vanaf de dag van de aanmelding en, ten vroegste tien dagen vóór de opgegeven oogstdatum.

Het resultaat van de analyses en het daaraan te geven gevolg worden binnen zeven dagen vanaf de dag van de bemonstering meegedeeld aan de teler.

Welk gevolg aan de vooroogstcontrole wordt gegeven hangt af van de naleving van de bestrijdingsmiddelenresiduen en nitratengehalten die zijn vermeld in de verordeningen (EG) nr. 396/2005 en nr.1881/2006, waarbij rekening wordt gehouden met de meetonzekerheid. De volgende gevallen kunnen zich voordoen :

X= analyseresultaat

U = meetonzekerheid op het resultaat

- Voor bestrijdingsmiddelenresiduen wordt het analyseresultaat gecorrigeerd met een meetonzekerheid van 50% bij gebrek aan een nauwkeuriger waarde meegedeeld door het laboratorium¹.
- Voor nitraten wordt het analyseresultaat gecorrigeerd met de door het laboratorium meegedeelde meetonzekerheid.

1ste geval : de geanalyseerde partij voldoet aan de in de wetgeving vastgelegde gehalten aan bestrijdingsmiddelenresiduen en nitraten : $X-U \leq \text{MRL}$

Er mag onmiddellijk worden geoogst.

2de geval : de geanalyseerde partij voldoet niet aan de in de wetgeving vastgelegde gehalten aan bestrijdingsmiddelen en/of nitraten : $X-U > \text{MRL}$

De oogst is niet toegelaten en er wordt een nieuwe vooroogstcontrole uitgevoerd. De nieuwe vooroogstcontrole wordt beperkt tot de analysemethode nodig om de niet-conforme residuen te bepalen.

Elke overschrijding van de MRL (2de geval) dient onmiddellijk te worden meegedeeld aan de betrokken PCE. De aan de betreffende partijen opgelegde maatregelen worden ook gecommuniceerd.

6° Bijkomende informatie

- Contactpunten bij het FAVV : <http://www.favv.be/pce/>
- MRL : http://ec.europa.eu/sanco_pesticides/public/index.cfm

6. Bijlagen

Bijlage 1

Bemonsteringsfrequentie : bijzondere gevallen

Als meer dan 10 % van de aanvankelijk bemonsterde partij na 30 dagen nog niet werd geoogst moet het overblijvende gedeelte opnieuw worden aangemeld, bemonsterd en geanalyseerd. Voor veldsla bedraagt die termijn 35 dagen.

---

¹ Conform document SANCO/12571/2013: Method Validation and Quality Control Procedures for Pesticide Residues Analysis in Food and Feed

➤ Continueelt

Voor telers die een continueelt toepassen of die vrijwel continu aanplanten moet ten minste het in onderstaande tabel weergegeven voorooftcontroleschema worden toegepast : de bemonstering gebeurt afhankelijk van de tijdslimiet of de hoeveelheidslimiet, al naargelang van welke limiet eerst wordt bereikt. Als de hoeveelheidslimiet binnen de minimumtermijn wordt bereikt geldt de minimumtermijn als frequentie.

Groentesoorten	01/10 tot 30/04			01/05 tot 30/09		
	TIJDS-LIMIET	HOEVEEL-HEIDSLIMIET	MINIMUM-TERMIJN	TIJDS-LIMIET	HOEVEEL-HEIDSLIMIET	MINIMUM-TERMIJN
Sla, ijsbergsla, alternatieve slasoorten (Romeinse sla, eikenblad, Lollo rossa, Lollo bionda en combinaties van deze)	30 dagen	60.000 eenheden (dec/jan/feb) 80.000 eenheden (okt/nov/maart/apr)	15 dagen	40 dagen	110.000 eenheden	20 dagen
Radicchio						
Andijvie, krulandijvie						
Selder	40 dagen	110.000 eenheden	20 dagen	40 dagen	110.000 eenheden	20 dagen
Veldsla	30 dagen	10.000 kg	15 dagen	40 dagen	15.000 kg	20 dagen

De frequentie gaat in op de datum waarop toestemming werd gegeven om te oogsten.

Als bij het bereiken van de tijdslimiet of de hoeveelheidslimiet meer dan 10 % nog niet werd geoogst, moet het overblijvende gedeelte opnieuw worden aangemeld, bemonsterd en geanalyseerd.

Als gedurende 15 dagen geen enkele levering plaatsvindt moet een nieuwe bemonstering worden uitgevoerd.

➤ Kleine partijen

Een systematische bemonstering van kleine partijen zou een onredelijke financiële belasting betekenen. Daarom zal bij kleine partijen slechts een partij per 1.000 m² bemonsterd worden (de eerste aangemelde partij of een volgende naar keuze). Elke partij dient echter wel door de teler te worden gemeld. Indien de productie minder dan 1.000 m² per jaar bedraagt wordt toch jaarlijks een bemonstering en analyse uitgevoerd.

7. Overzicht van de revisies

Overzicht van de revisies van de omzendbrief		
Versie	Van toepassing vanaf	Reden en omvang van de revisie
1.0	15 januari 2015	Originele versie